

INAUGURACJA EUROPEJSKICH DNI ARCHEOLOGII 2026 W WIEŻY KSIĄŻĘCEJ W SIEDLĘCINIE

Posted on 10 czerwca 2026

Za nami ogólnopolska inauguracja Europejskich Dni Archeologii 2026, która odbyła się 9 czerwca w Wieży Książęcej w Siedlęcynie. Tegoroczne wydarzenie, organizowane pod hasłem „Zaangażowanie społeczne i wolontariat w popularyzacji dziedzictwa archeologicznego”, zgromadziło przedstawicieli instytucji kultury, środowiska naukowego, samorządów oraz społeczników zaangażowanych w ochronę i popularyzację dziedzictwa archeologicznego.

Uroczyste otwarcie wydarzenia rozpoczęło się od konferencji prasowej, w której udział wziął zastępca dyrektorki NID Karol Czajkowski. W swoim wystąpieniu podkreślił znaczenie społecznego zaangażowania w ochronę zabytków oraz rolę lokalnych wspólnot w budowaniu odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe.

Jak zaznaczył, współczesna ochrona dziedzictwa nie może opierać się wyłącznie na przepisach i procedurach, ale przede wszystkim na aktywności mieszkańców, organizacji społecznych i samorządów.

„Nie przepisy, nie dyrektywy, ale właśnie społeczne zaangażowanie i społeczna współodpowiedzialność jest tutaj kluczowa” – podkreślił.

Karol Czajkowski zwrócił również uwagę na szczególne wyzwania związane z popularyzacją archeologii, która często pozostaje niewidoczna dla odbiorców. Wskazał, że jednym z najważniejszych zadań Narodowego Instytutu Dziedzictwa jest tłumaczenie archeologii na język współczesności oraz budowanie świadomości znaczenia dziedzictwa archeologicznego dla lokalnych społeczności.

Najważniejsze założenia tegorocznej edycji Europejskich Dni Archeologii przedstawiła dr Agnieszka Oniszcuk z Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Opowiadała o idei wydarzenia, które każdego roku zachęca archeologów do dzielenia się swoją pasją i odkrywaniem przed publicznością kulisy pracy badawczej.

Jak podkreśliła, Europejskie Dni Archeologii to okazja, aby pokazać archeologię przez pryzmat wykopalisk i nowoczesnych metod dokumentacji, analiz oraz opracowywania wyników badań.

„Archeologia pokazuje te najgłębsze korzenie ludzkości. Europejskie Dni Archeologii są natomiast mobilizacją całego środowiska archeologicznego, dzięki której każdy, niezależnie od wieku czy zainteresowań, może znaleźć coś dla siebie” – zaznaczyła, zachęcając do udziału w wydarzeniach organizowanych w całej Polsce.

Podczas inauguracji zastępczyni dyrektorki NID Anna Zawadzka odczytała również list sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Generalnej Konserwator Zabytków Bożeny Żelazowskiej. W swoim przesłaniu podkreśliła rolę Europejskich Dni Archeologii w popularyzacji wiedzy o przeszłości oraz budowaniu społecznej odpowiedzialności za ochronę dziedzictwa. Zwróciła uwagę, że o sile inicjatywy decyduje jej otwartość i zaangażowanie archeologów, muzealników, edukatorów oraz społecznych opiekunów zabytków.

„Coraz większa skala wydarzenia i liczba uczestników z roku na rok potwierdza potrzebę kontaktu z historią i dziedzictwem, które stają się ważnym elementem współczesnego życia społecznego” – napisała Generalna Konserwator Zabytków.

W dalszej części wydarzenia głos zabrała także Anna Zawadzka. Podkreśliła znaczenie Europejskich Dni Archeologii jako inicjatywy przybliżającej archeologię szerokiemu gronu odbiorców oraz wspierającej lokalne społeczności w działaniach na rzecz dziedzictwa. Zastępczyni dyrektorki NID zwróciła uwagę, że Wieża Książęca w Siedlęcinie stanowi wzorcowy przykład skutecznego łączenia ochrony zabytków, edukacji i działalności społecznej.

„Przykład Siedlęcina pokazuje, że dziedzictwo najpełniej żyje wtedy, gdy jest nie tylko chronione, ale także poznawane, doświadczane i współtworzone przez ludzi” – dodała.

W części merytorycznej uczestnicy mogli wysłuchać prezentacji poświęconych Wieży Książęcej w Siedlęcinie oraz prowadzonym tam badaniom archeologicznym.

Dr Przemysław Nocuń z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego przedstawił wyniki wieloletnich badań prowadzonych wokół Wieży Książęcej w Siedlęcinie oraz opowiedział o charakterze tego zabytku. Podkreślał, że archeologia pozwala spojrzeć na historyczne obiekty jako na zapis życia kolejnych pokoleń ludzi i lepiej zrozumieć ich historię. Zwrócił uwagę, że Siedlęcin jest miejscem unikatowym w skali światowej dzięki zachowanym in situ malowidłom przedstawiającym historię sir Lancelota.

„Siedlęcin jest jedynym miejscem na świecie, gdzie in situ możemy zobaczyć malowidła przedstawiające historię sir Lancelota, jednego z najbardziej znanych rycerzy Okrągłego Stołu” – dodał.

O wykorzystaniu nowoczesnych metod dokumentacji i digitalizacji opowiedział dr hab. Radosław Palonka, prof. UJ. Przedstawił efekty realizowanego od ubiegłego roku projektu obejmującego m.in. skanowanie laserowe, fotogrametrię oraz tworzenie cyfrowych modeli Wieży Książęcej.

Profesor podkreślił, że nowoczesne technologie nie służą wyłącznie dokumentacji zabytków, ale również ich popularyzacji i udostępnianiu szerokiej publiczności.

„To tak naprawdę nie powinno zostawać tylko dla nas, dla fachowców, dla profesjonalistów czy dla muzeów, ale też dla ludzi, którzy powinni z tego korzystać” – zaznaczył.

Program inauguracji uzupełniły prezentacje poświęcone roli wolontariatu, nowoczesnych technologii oraz lokalnych inicjatyw w ochronie i popularyzacji dziedzictwa archeologicznego. W przestrzeni aktywnej przedstawiciele Stowarzyszenia „Wieża Książęca w Siedlęcinie” zaprezentowali działalność wolontariacką na rzecz ochrony i upowszechniania dziedzictwa, z kolei reprezentanci Instytutu Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego przedstawili możliwości wykorzystania nowych technologii w badaniach archeologicznych. Narodowy Instytut Dziedzictwa zaprosił uczestników do poznania gry planszowej „Był sobie gród”, pokazując, jak poprzez zabawę można popularyzować wiedzę o przeszłości.

Istotną część programu stanowiły wystąpienia poświęcone Europejskim Dniom Archeologii 2025 oraz doświadczeniom instytucji organizujących wydarzenia w różnych regionach Polski. Paulina Przepiórka z Wydziału Archeologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk przedstawiła Europejskie Dni Archeologii w Kaliszu jako przykład lokalnych działań na rzecz upowszechniania dziedzictwa archeologicznego. Marek Szymaszkiewicz z Muzeum Małopolski Zachodniej w Wygielzowie opowiedział o organizacji Europejskich Dni Archeologii na Zamku Lipowiec, natomiast Jakub Szajt z Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Głogowie zaprezentował zrealizowane projekty oraz perspektywy dalszego rozwoju wydarzenia w swojej instytucji. O roli Europejskich Dni Archeologii w popularyzacji wiedzy o przeszłości mówił również dr Stanisław Wilk z Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze.

Uzupełnieniem programu było zwiedzanie Wieży Książęcej w Siedlęcinie, podczas którego uczestnicy mogli zapoznać się z historią oraz wyjątkowymi walorami jednego z najcenniejszych zabytków średniowiecznej architektury świeckiej w Polsce.

Tegoroczna inauguracja pokazała, że skuteczna ochrona dziedzictwa kulturowego wymaga współpracy instytucji, naukowców, samorządów oraz lokalnych społeczności. Zaprezentowane podczas wydarzenia inicjatywy potwierdziły, że zaangażowanie społeczne, edukacja oraz wymiana doświadczeń stanowią kluczowe elementy działań na rzecz zachowania i popularyzacji dziedzictwa archeologicznego.

Więcej o Europejskich Dniach Archeologii 2026:

Patronem Europejskich Dni Archeologii jest Alain Berset, Sekretarz Generalny Rady Europy.

Patronami medialnymi Europejskich Dni Archeologii oraz ogólnopolskiej inauguracji wydarzenia są TVP 3, Polskie Radio, magazyn „Archeologia Żywa” oraz Nauka w Polsce.

Transmisja z inauguracji jest dostępna pod linkiem: [Inauguracja Europejskich Dni Archeologii 2026 - YouTube](#)

(Wyk.: Bolesław Zych, Radostaw Palonka, IA UJ)

